

KOL - i almen praksis

Den tværsektorielle udfordring.

Svend Kier Praktiserende læge og Regional praksiskoordinator i RM.

KOL i praksis.

- ▶ En praksis med 1600 patienter har i gennemsnit
- ▶ 125 ptt med KOL
- ▶ 12 med FEV1<50%

- ▶ KOL er den sygdom som bidrager med til social ulighed i sundhed.

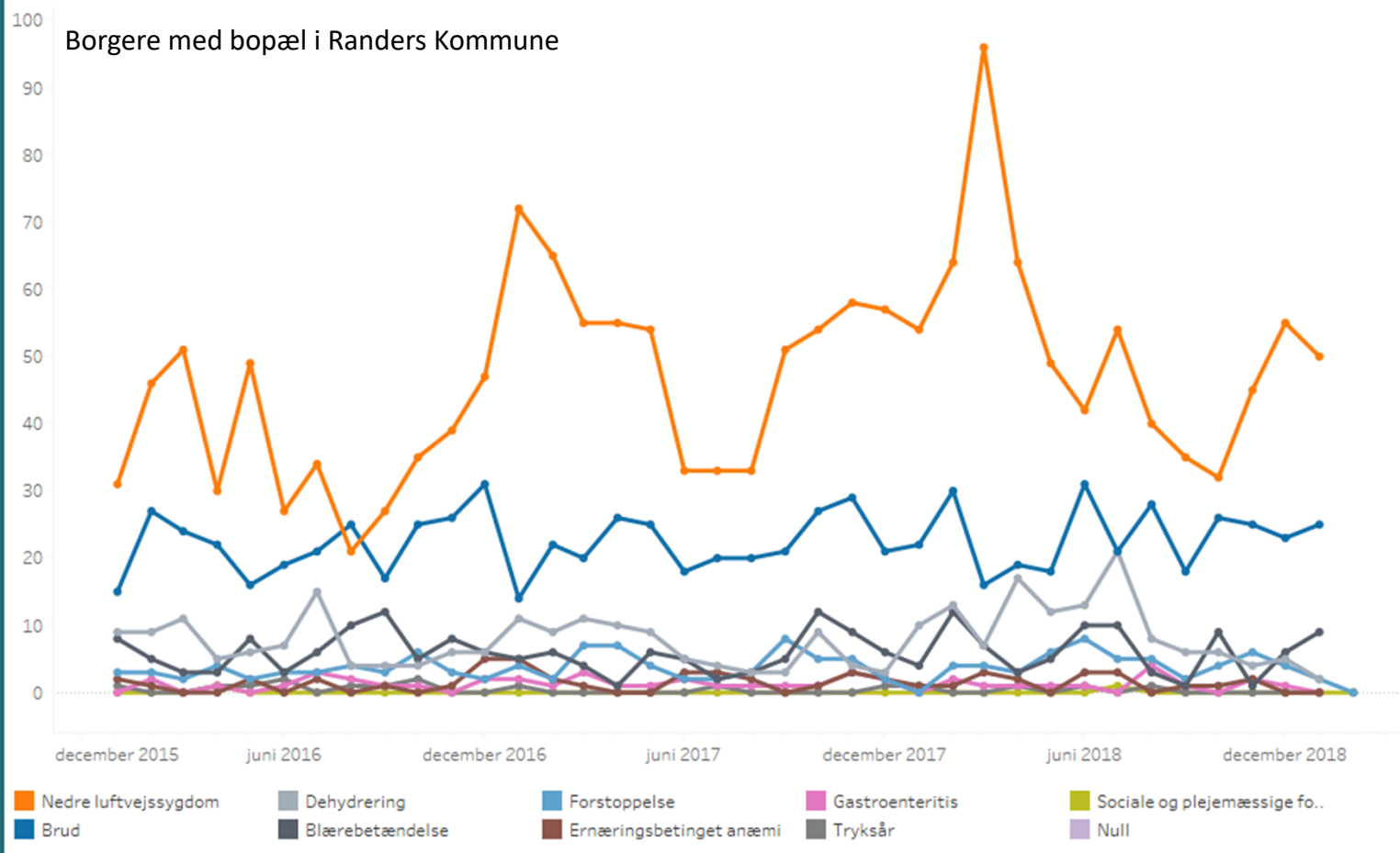
- ▶ KOL er den sygdom som bidrager med mest til tabte og flest dårlig leveår.

KOL i praksis.

- ▶ Der er ca 3500 dødsfald årlig pga Kol og 2.200 med KOL som medvirkende årsag.
- ▶ **19% af alle ptt med Kol exacerbationer genindlægges** indenfor 1 md.
- ▶ **16% af alle KOL pt dør** inden 30 dage efter indlæggelsen.

Hospital (SHAK) All	Afdeling (SHAK) All	A-diagnose All	Bopælskommune Randers
Overafdeling (SHAK) All	Dynamisk tid (indlæggelse) 01-01-2016 00:00:00 to 31-1...	Diagnosegruppe All	Antal diagnosegrupper 9
			Kommuneklynger All

Antal forebyggelige sygehusindlæggelser blandt ældre 65+ år over tid fordelt på diagnosegruppe

TeleKOL MIDT

Borgere med svær eller meget svær KOL tilbydes hjemmemonitorering, når de har:

- Mange symptomer / to eller flere eksacerbationer / 1 indlæggelse for KOL det sidste år
- FEV1 <50 % af forventet, og/eller er i iltbehandling
- Angstproblematikker ifm. deres KOL-sygdom

Borgeren laver målinger fra eget hjem:

- ✓ Iltmætning i blodet
- ✓ Puls
- ✓ Vægt
- ✓ Selvrapporterede data (PRO)

Antal målinger (planlagte):

- ✓ Min. 1 gang om ugen

Antal borgere med KOL i Midtjylland

- Ca. 98.600 borgere i Midtjylland forventes at have KOL. Heraf er ca. 44.000 diagnosticeret

- ✓ 2.500 borgere er diagnosticeret med svær KOL
- ✓ **Ca. 1.250 borgere med KOL forventes løbende at være i hjemmemonitorering i Midtjylland**

Henvisning og visitation til TeleKOL

En borger med KOL kan henvises til telemedicinsk hjemmemonitorering:

- I forlængelse af en indlæggelse med en KOL-forværring/exacerbation
 - Ved ambulans kontrol
 - Besøg hos egen læge
-
- ✓ *Det er den lungemedicinske speciallæge, der visiterer og inkluderer borgeren i TeleKOL.*
 - ✓ *Den alment praktiserende læge kan efter konference med lungemedicinsk speciallæge (jf. overenskomst), henvise borgeren til TeleKOL.*

KOL i almen Praksis.

- MEN - Tele KOL er desværre ikke kommet i gang.
- Coronaepidemien reducerede antallet af KOL kontroller og især Lungefunktionsundersøgelser betragteligt.
- Epidemien gjorde at betragteligt flere KOL patienter er blevet corona og influenzavaccineret.
- KOL patienter har oftest flere udfordringer – multimorbiditet, Rygning, Angst, Depression. Dårligere økonomi m.m resulterende i en nedsat egenomsorgsevne.

KOL i Praksis.

- En del af OK 18 var at flytte KOL behandlingen til almen praksis.
- De sværeste tilfælde følges fortsat på sygehusene. Det er stort set lykkedes, men det er en dynamisk proces.
- Alle KOL patienter bør tilbydes en årskontrol incl lungefunktionsundersøgelse, men det sker ikke rutinemæssigt alle steder og en del tager ikke imod tilbuddet.
- Der er problemer med indberetningen af data til RKKP drkol.

RKKP - DRKOL

- Som forventet viser opgørelserne af patientsammensætningen, at patienter fra almen praksis overordnet set synes at være mindre syge og mindre symptomatiske, end det er tilfældet for patienter i ambulans hospitalsbehandling.
- Hertil skal det bemærkes, at der er en uændret høj andel af aktive rygere blandt patienter i både almen praksis og hospitalsregi, hvilket henleder behovet for gentagne gange at tale med patienterne om rygestop og henvise til rygestopbehandling.
- Det skal bemærkes at Champix og Zyban har været i restordre i lang tid og mange patienter undslår tilbuddet om rehabilitering i kommunalt regi.

KOL i almen praksis RKKP

- I årsrapporten for 2021 er indikatorerne vedrørende rehabilitering pauseret.
- Dette skal *ikke* ses som et udtryk for manglende vigtighed af rehabiliteringselementet i KOL-behandlingen, snarere tværtimod. Pauseringen er sket pga. kodetekniske udfordringer, der forstærkes af, at KOL-rehabilitering ikke længere tilbydes i alle regioner.
- KOL-rehabiliteringen er overgået fra hospitalerne til kommunerne, hvormed DrKOL ikke længere har landsdækkende data til at monitorere kvaliteten i lungerehabiliteringen.
- Det er et stort ønske i DrKOL, at kommunerne leverer data på borgere, der modtager KOL-rehabilitering, så kvaliteten af de kommunale tilbud kan opgøres.

KOL i almen praksis

- **Antal indberettede patienter med KOL flere men slet ikke nok. Datakomplethed alt for lav.**

	2020*		2021	
• Danmark	4.825	100%	13.689	100%
• Region Hovedstaden	859	18 %	1.945	14 %
• Region Sjælland	652	14 %	2.117	15 %
• Region Syddanmark	1.184	25 %	2.915	21 %
• Region Midtjylland	1.587	33 %	4.523	33 %
• Region Nordjylland	543	11 %	2.189	16 %

- **Indikator 21: Andelen af patienter med KOL, som får målt og registreret FEV1 og FVC mindst én gang om året**

Standard	Tæller/ antal	Uoplyst nævner (%)	Aktuelle år		Tidligere år		
			01.01.2021 - 31.12.2021	Andel	95% CI	2020	Antal
• ≥ 90%	• opfyldt	Andel					
• Danmark	Nej	7.638 / 13.564	0 (0)	56	(55-57)	3.353 / 4.850	69
• Hovedstaden	Nej	1.339 / 1.922	0 (0)	70	(68-72)	604 / 815	74
• Sjælland	Nej	1.297 / 2.098	0 (0)	62	(60-64)	508 / 696	73
• Syddanmark	Nej	1.624 / 2.892	0 (0)	56	(54-58)	842 / 1.212	69
• Midtjylland	Nej	2.319 / 4.482	0 (0)	52	(50-53)	1.074 / 1.595	67
• Nordjylland	Nej	1.059 / 2.170	0 (0)	49	(47-51)	325 / 532	61

KOL - profylakse influenza vaccination.

- Influenza er en virusinfektion, der rammer luftvejene. Alle mennesker kan få influenza, men særligt ældre over 65 år, gravide og personer med kroniske sygdomme, er i højere risiko for et alvorligt sygdomsforløb. Vaccination nedsætter risikoen for at blive smittet med influenza. Vaccination nedsætter også risikoen for indlæggelse og død som følge af influenza, hvis man alligevel skulle blive smittet med influenza på trods af vaccination

KOL - profylakse - COVID-19 vaccination

- **Indlagte med Covid-19 (07.12.21)**
- **Indlagte uden vaccine**
26,3 personer pr. 100.000 uvaccinerede
I alt 146 personer
- **Indlagte med påbegyndt vaccination (1. stik)**
8 personer pr. 100.000 med påbegyndt vaccination
I alt 14 personer
- **Indlagte med forventet fuld effekt (færdigvaccinerede)**
6,7 personer pr. 100.000 færdigvaccinerede
I alt 299 personer
-

KOL profylakse - Pneumococvaccination SSI.

Aktuelt og presse Sygdomme, beredskab og forskning **Vaccination** Produkter og ydelser Om SSI

Alder: præmature børn

Erhvervseksposition:

Kloakarbejdere

Personer med særlig risiko i forbindelse med fjernelsen af milten

Personer med særlig risiko i forbindelse med influenzasmitte

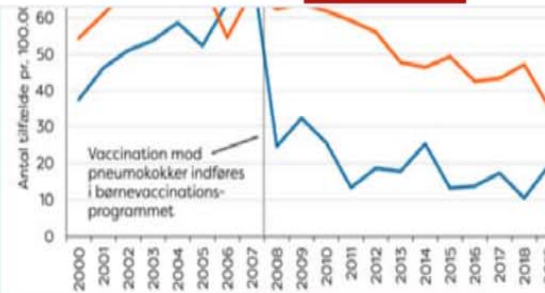
Personer med særlig risiko for hepatitis B-smitte

Bivirkninger og allergi

SSI Vaccinedag 2019

Pneumokokker er den hyppigste årsag til indlæggelseskrævende lungebetændelse hos voksne (20%).

I Danmark blev der i alt påvist 799 tilfælde af IPS i 2018 og 639 i 2019. Hos personer på 65 år og derover var dødeligheden for IPS i disse år på ca. 16%.

ker blev en del af børnevaccinationsprogrammet i 2007, er der sket et stort fald i antallet af tilfælde hos børn under 2 år.

Der er samtidig sket et fald i forekomsten af IPS blandt personer, der er 65 år og derover. Dette skyldes den flokkimmunitet, som vaccinen er årsag til.

Vaccination mod pneumokosygdom

Der findes over 100 forskellige typer pneumokobakterier. Der findes ikke en vaccine, som beskytter mod alle typerne.

I Danmark anbefales der tre vacciner, som beskytter mod hhv. 13 (PCV13), 20 (PCV20) og 23 (PPV23) pneumokotyper. Der er overlap mellem vaccinerne.

16% af IPS-tilfælde hos personer i alderen 65 år og derover skyldes de 13 pneumokotyper, der indgår i PCV13, mens 62% af IPS-tilfældene skyldes de 20 pneumokotyper, der indgår i PCV20.

Hvem skal vaccineres?

Personer, der er fyldt 65 år og personer i særlig høj eller forhøjet risiko for IPS, anbefales at blive vaccineret med PPV23. Man skal vaccineres hvert 6. år, og tilbuddet er gratis til slutningen af 2022.

72% af IPS-tilfælde hos personer i alderen 65 år og derover skyldes de 23 pneumokotyper, som PPV23 beskytter mod.

For personer i særlig høj risiko for pneumokosygdom kan det være relevant at få både PPV23 og enten PCV13 eller PCV20. Der gives klausuleret tilskud til de sidstnævnte.

Læs mere på ssi.dk/pneumokok

